

Lisa 3
KINNITATUD
haridus- ja teadusministri määrusega
„Haridus- ja teadusministri 18. detsembri 2014. a määruse nr 83
„Metsanduserialade riiklik õppekava“ muutmine“

Lisa 4
haridus- ja teadusministri 18. detsembri 2014. a määruse nr 83
„Metsanduserialade riiklik õppekava“ juurde

Harvesterioperaatori eriala põhiõpingute moodulite kirjeldused

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Õppe maht Eesti kutsehariduse arvestuspunktides (EKAP)
1.	Harvesterioperaatori alusteadmised	15 EKAP
<p>Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane omandab edasiseks tööks vajalikud teadmised metsast kui elu- ja looduskeskkonnast, omab teadmisi erinevate digivahendite- ja rakendustarkvara kasutamisevõimalustest erialase teabe haldamisel ning oskuse tegutseda õnnetusjuhtumi korral ja anda esmaabi</p>		
<p>Õpiväljundid Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) eristab levinumaid Eesti metsades kasvavaid puu- ja põõsaliike, tunneb nende bioloogilisi omadusi ja nõudeid kasvukohale 2) eristab visuaalsete tunnuste alusel metsatüübiriühmi 3) eristab kahjustuste gruppide lõikes puude levinumaid haigusi ja kahjustusi ning mõistab nende mõju puidu ja sellest toodetava sortimendi kvaliteedile 	<p>Hindamiskriteeriumid Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • iseloomustab erialaseid teabeallikaid kasutades metsa rolli keskkonnaseisundi tasakaalustajana • selgitab erinevaid erialaseid teabeallikaid kasutades metsandusalaseid põhimõisteid • eristab visuaalse vaatluse teel levinumaid Eesti metsades kasvavaid puu- ja põõsaliike, erinevas vanuses ja erinevate tunnuste järgi erinevatel aastaegadel • iseloomustab erialaseid teabeallikaid kasutades levinumate kodumaiste puu- ja põõsaliikide bioloogilisi omadusi ja nõudeid kasvutingimustele • tunneb ära väliste tunnuste alusel haigestunud puu • eristab visuaalse vaatluse teel erinevaid kahjustusgruppe (seenhaigused, putuk-, uluki- ja abiootilised kahjustused) ning kirjeldab nende ennetamise võimalusi • iseloomustab erinevate kahjustuste mõju puu kasvamisele ja puidu kvaliteedile • iseloomustab erialaseid teabeallikaid, kasutades inimtegevuse mõju metsale kui ökosüsteemile • selgitab inimtekkeliste kahjustuste mõju metsale ning nende vältimise võimalusi ja vajadust 	

<p>4) kasutab digitehnoloogiliste vahendite võimalusi ja asjakohast rakendustarkvara, tööks vajaliku teabe leidmiseks</p> <p>5) tunneb keskkonnakaitse põhimõtteid, oskab tegutseda õnnetusjuhtumi korral ja anda esmaabi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab keskkonnakaitse üldiseid põhimõtteid, toob näiteid nende olulisusest ning seostab need õpitava erialaga • määrab visuaalsete tunnuste alusel metsatüübirihma • selgitab seoseid metsatüübirihma, sellesse kuuluvate kasvukohatüüpide ja seal kasvavate puuliikide vahel • kasutab digivahendeid ja asjakohast rakendustarkvara vajaliku teabe kogumiseks, süstematiseerimiseks, töötlemiseks ja säilitamiseks • kasutab kaarte- ja infotehnoloogiavahendeid oma asukoha määramiseks looduses • kasutab kaarte- ja infotehnoloogiavahendeid tööala leidmiseks metsas • kasutab registreid ja muid infotehnoloogilisi võimalusi metsa andmetega tutvumiseks • kasutab teabe leidmiseks erinevaid, sh elektroonilisi eesti ja võõrkeelseid teabeallikaid ning hindab kriitiliselt neis sisalduvat teavet • väljendub nii suuliselt kui kirjalikult, selgelt ja arusaadavalt, kasutades asjakohast erialast terminoloogiat • selgitab õnnetusolukorra hindamise, õnnetusolukorras tegutsemise (sh paanikaga toimetulek) ja hädaabi kutsumise üldpõhimõtteid, lähtudes esmaabi andmise olemusest • selgitab ja hindab kannatanu seisundi (sealhulgas kannatanu asendi muutmisega seotud ohud), tagab kannatanule välitingimustes abiandmise iseärasusi arvestades esmaabi, lähtudes esmaabi andmise üldistest põhimõtetest ning enda turvalisusest • demonstreerib nõuetekohaselt esmaabivõtteid kannatanu abistamisel (luumurdude fikseerimine, verejooksu peatamine, šokis kannatanu abistamine, elustamisvõtted) • oskab tegutseda tööõnnetuse korral oma vastutusala piires, arvestades esmaabi andmisel enda ja teiste turvalisusega 	
2.	Raietehnoloogia	20 EKAP
<p>Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane omandab õiged ja ohutud töövõtted puude langetamiseks ja tüvede optimaalseks järkamiseks, arvestades raietöödele metsandusvaldkonna õigusaktidega kehtestatud nõudeid</p>		
<p>Õpiväljundid</p> <p>Õpilane:</p> <p>1) tunneb säästva metsanduse põhimõtteid ja õigusaktidega raietöödele esitatavaid nõudeid ulatuses, mis on vajalik edasiste tööülesannete täitmiseks</p>	<p>Hindamiskriteeriumid</p> <p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • selgitab säästva ehk jätkusuutliku metsanduse põhimõtteid ja metsandustöötaja vastutust metsa kasvatamisel • selgitab erialaseid teabeallikaid kasutades erinevate raiete eesmärgi ja olemust ning õigusaktidega raietele seatud nõudeid • iseloomustab metsa majandamise võimalusi keskkonnakaitsepiirangute tingimustes 	

<p>2) planeerib tegevused tööülesande täitmiseks, arvestades raietehnoloogia valiku põhimõtteid ja metsandusvaldkonna õigusaktides esitatud nõudeid</p> <p>3) valib lähtuvalt metsakasvatustlikust eesmärgist raiutavad puud, langetab, laasib ja järkab tüved nõutava kvaliteedi ja parameetritega sortimentideks, kasutades asjakohaseid töövahendeid ja -võtteid</p> <p>4) järgib töötamisel töötervishoiu-, töö- ja keskkonnaohutusnõudeid</p> <p>5) analüüsib enda toimetulekut raietehnoloogia valimisel ja töötamisel sellest lähtuvalt</p>	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab oma rolli ja vastutust metsamajanduslike tööde tehnoloogilises ahelas, kasutades asjakohaselt erialast terminoloogiat • oskab kasutada metsandusvaldkonda reguleerivaid õigusakte ja standardeid tööks, vajaliku teabe leidmisel • leiab nii paberikandjal kui digitaalses formaadis antud tööülesandelt edasiseks tööks vajaliku info (puistu /raielangi asukoht, mõõtmed, puistu liigine koosseis, kasutatav raie liik) • määratleb tööpiirkonna (raielangi) asukoha ja mõõtmed looduses, kasutades erinevaid kaardirakendusi ja asjakohaseid töövahendeid • kavandab tööülesandest lähtudes laoplatsti ja kokkuveoteed, arvestades töö- ja keskkonnaohutusnõudeid • koostab tööülesandest lähtudes metsamajanduslike tööde tehnoloogilise skeemi, arvestades looduslikke tingimusi ja õigusaktides esitatud nõudeid • määrab valgustusraiel optimaalse puude vahekauguse, lähtudes metsakasvatustlikest eesmärkidest • valib hooldusraiel kasvama jäävad puud (sh sanitaarraiel raiutavad puud) ja põhjendab valikut, lähtudes metsakasvatustlikest eesmärkidest • valib uuendusraietel seemne- ja säilikpuud, lähtudes õigusaktide nõuetest ning põhjendab oma valikuid • hindab puu seisukorda, valib sellest lähtudes sobivad ja ohutud langetusvõtted ning töö- ja isikukaitsevahendid • valib tööülesandest lähtuvalt sobivaima raietehnoloogia ning langetab puud ohutult ja teisi puid kahjustamata, kasutades asjakohaseid töövahendeid ning ergonomilisi- ja ohutuid töövõtteid • laasib tüved ohutult, lähtudes tööülesandes toodud sortimendi kvaliteedinõuetest, kasutades asjakohaseid töövahendeid ning ergonomilisi- ja ohutuid töövõtteid • selgitab puidurikete olemust ja toob näiteid nende mõjust ümarmetsamaterjali kvaliteedile • eristab puidu mehaanilisi-, putuk- ja seenkahjustusi ning selgitab erinevate kahjustuste mõju ümarmetsamaterjali kvaliteedile • järkab langetatud tüved optimaalselt, ohutult ja sobivate võtetega, lähtudes tööülesandest, sortimendi kvaliteedinõuetest ja kasumlikkusest • kontrollib harvendusraiejärgse puistu rinnaspindala vastavust õigusaktides esitatud nõuetele, kasutades asjakohaseid töövahendeid ja -võtteid • paigutab sortimendi ja raidmed metsas, vastavalt metsamajanduslike tööde tehnoloogilisele skeemile ja keskkonnakaitse nõuetele, kasutades asjakohaseid töövahendeid ja -võtteid • mõõdab metsamaterjali mahu metsas ja vahelaos, kasutades sobivaid mõõtmisvahendeid ja -meetodeid • arvutab ümarmetsamaterjali mahu vastavalt kasutatud mõõtmismeetodile, kasutades koolimatemaatikast tuntud valemeid
--	---

	<ul style="list-style-type: none"> • dokumenteerib tulemused vastavalt etteantud nõuetele, kasutades asjakohaseid digitehnoloogilisi vahendeid ja asjakohast rakendustarkvara • selgitab erialaga seonduvalt töötervishoiu-, töö- ja keskkonnaohutusnõudeid, toob näiteid ja põhjendab nõuete järgimise vajalikkust, väljendudes nii suuliselt kui kirjalikult, selgelt ja arusaadavalt • iseloomustab oma väärist käitumisest tulenevaid ohte ja nende mõju keskkonnale ning kaastöötajatele • iseloomustab erialase tööga seotud terviseriske ja nende tekkepõhjusi, nimetab meetmeid terviseriskide minimeerimiseks, väljendudes nii suuliselt kui kirjalikult, selgelt ja arusaadavalt • suhtleb kaaslastega viisakalt ning korrektset, esitades asjakohase teabe selgelt ja kontekstikohaselt, kasutades erialast terminoloogiat • järgib töökoha ettevalmistamisel, töö ajal ja selle lõpetamisel töötervishoiu- ja tööohutusnõudeid vältimaks tööõnnetusi • kasutab töövahendeid, seadmeid ja isikukaitsevahendeid otstarbekalt ja kuluefektiivselt • analüüsib koos juhendajaga enda toimetulekut erinevate tööülesannetega ja hindab arendamist vajavaid aspekte, väljendudes arusaadavalt ja kontekstikohaselt 	
3.	Harvesteri juhtimine ja hooldus	25 EKAP
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane omandab vajalikud teadmised metsalangetustraktori ehk harvesteri ehitusest ja hooldamise nõuetest ning oskused harvesteri seadistamiseks ja juhtimiseks		
Õpiväljundid Õpilane: 1) omab tööülesannete täitmiseks vajalikku ülevaadet harvesteri ja selle löikepea ehitusest ja selle tööpõhimõtetest 2) tunneb harvesteri ja selle löikepea hoolduse nõudeid, selleks kasutavaid materjale ja töövahendeid 3) seadistab harvesteri ja selle löikepea ning teeb harvesteriga erinevaid tööoperatsioone arvestades tööülesandes etteantud tingimusi	Hindamiskriteeriumid Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • iseloomustab harvesteri kui terviku ehitust (põhisõlmed), lähtudes metsamasinate tehniliste lahenduste eripärast • selgitab harvesteri mootori-, käiguosa-, hüdro- ja elektrisüsteemide töötamise põhimõtteid, kasutades asjakohast erialast terminoloogiat • teeb vahet harvesteri mehaanilistel-, elektrilistel- ja hüdraulilistel raketel, tuvastab need ja likvideerib need oma pädevuse piires, kasutades asjakohaseid töövahendeid ja -võtteid • teavitab tööandjat masina remondi vajadusest vastavalt etteantud nõuetele, selgitades rikke olemust, kasutades asjakohast erialast terminoloogiat • iseloomustab ilmastikutingimuste ja valede töövõtete mõju harvesteri töömehhanismidele ning selgitab nende vältimise võimalusi, kasutades erialast terminoloogiat • seadistab tööülesandest ja looduslikest tingimustest lähtudes harvesteri pardaarvuti- ja juhtimisseadmed, arvestades masina võimekust • koostab ise või kohandab etteantud järkamisfaili, lähtudes tootmisülesandest ja harvesteri kasutusjuhendist 	

<p>4) kasutab tööaega efektiivselt ja järgib töötamisel töö- ja keskkonnaohutusnõudeid</p> <p>5) analüüsib oma tegevust harvesteri seadistamisel, juhtimisel ja hooldamisel</p>	<ul style="list-style-type: none"> • võtab tööülesandest lähtudes vastu ja edastab elektroonilisi andmeid, kasutades asjakohast rakendustarkvara ja digitehnoloogilisi vahendeid • töötleb tüved harvesteriga tööülesandes antud kvaliteedi ja parameetritega sortimentideks, kasutades masina juhtimisseadmeid ja pardaarvutit • teeb harvesteri kontrollmõõtmist, kasutades kalibreerimise klupet ja mõõdulinti ning kalibreerib masina mõõteseadme, järgides etteantud juhiseid • selgitab harvesteri ja selle lõikepea tehnohoolduse vajalikkust ja selle teostamise põhimõtteid, tagamaks masina tõrgeteta töö • leiab harvesteri kasutusjuhendist masina hooldamiseks vajalikku infot ja oskab kasutada varuosade kataloogi • selgitab harvesteri ja selle lõikepea korraliseks hoolduseks sobivate hooldusmaterjalide (õlid, filtrid, tehnilised vedelikud jm) valiku põhimõtteid, arvestades nende tootja kasutusjuhendis esitatud infot • kirjeldab harvesteri ja selle lõikepea regulaarse hoolduse nõudeid erinevatel hooldusväljadel • eristab harvesteril kasutatavaid hüdrovoolikuid, nende otsikuid ja mõõte ning valmistab asendamiseks ette vajaliku hüdrovooliku vastavalt etteantud tööülesandele • seadistab juhi töökoha asendi endale sobivaks, arvestades ergonoomiat-, töö iseloomu- ja tööülesannet • selgitab hooldus- ja remondijäätmete käitlemise tingimusi arvestades keskkonnaohutusnõudeid • kasutab harvesteriga töötamisel loodust säästvaid ja ergonoomilisi töövõtteid ja asjakohaseid isikukaitsevahendeid • lähtub oma tegevuses töötervishoiu-, töö- ja keskkonnaohutusnõuetest • kasutab infotehnoloogilisi vahendeid harvesteri töö- ja hoolduse planeerimisel, tegemisel ja tulemuste talletamisel • analüüsib oma tegevust harvesteri ja selle lõikepea seadistamisel ja harvesteri juhtimisel, hinnates arendamist vajavaid aspekte, • väljendub suuliselt ja kirjalikult, selgelt ja kontekstikohaselt, kasutades erialast terminoloogiat 	
<p>4.</p>	<p>Hooldus- ja uuendusraiate tegemine</p>	<p>25 EKAP</p>
<p>Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane teeb metsakasvatustüüpi eesmärkidest lähtudes harvesteriga iseseisvalt nii hooldus- kui uuendusraieid, arvestades säästva metsanduse põhimõtteid ja õigusaktides sätestatud ning järgides töö- ja keskkonnaohutusnõudeid</p>		
<p>Õpiväljundid Õpilane:</p> <p>1) kavandab tööprotsessi hooldus- või uuendusraie tegemiseks, arvestades raielangil looduslikke</p>	<p>Hindamiskriteeriumid Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • selgitab tehnoloogiliselt skeemilt välja edasiseks tööks vajaliku info (raielangi piirid, kokkuveoteed, laoplatsti asukoht, raielangil looduslikud eripärad, elektriliinide jm rajatiste asukohad jms) 	

<p>tingimusi, säästva metsanduse põhimõtteid ja õigusaktides esitatud nõudeid</p> <p>2) seadistab tööülesandest lähtuvalt harvesteri paraarvuti tööprogrammi ja kalibreerib mõteseadme vastavalt kehtestatud korrale</p> <p>3) teeb metsakasvatustlikest eesmärkidest ja tööülesandest lähtuvalt, hooldus- ja uuendusraieid ning paigutab toodetud sortimendid vastavalt etteantud nõuetele</p> <p>4) hooldab masina kasutusjuhendist lähtudes harvesteri ja selle lõikepead regulaarselt, kasutades töövahendeid ja materjale heaperemehelikult ja säästlikult</p> <p>5) kasutab tööalase teabe vastuvõtmiseks, loomiseks ja edastamiseks asjakohast rakendustarkvara ja digitehnoloogilisi vahendeid</p> <p>6) töötab ohutult, ennast ja keskkonda säästvalt, järgides töötervishoiu-, töö- ja keskkonnaohutusnõudeid</p> <p>7) analüüsib oma tegevust harvesteriga hooldus- ja uuendusraiate tegemisel</p>	<ul style="list-style-type: none"> • planeerib tehnoloogilise skeemi alusel harvesteri liikumise raielangil (kokkuveoteed) ning ümarmaterjalide- ja raidmete paigutuse, põhjendab oma planeerimisotsuseid, lähtudes looduslikest tingimustest ning töö- ja keskkonnaohutusnõuetest • kasutab oma töö planeerimisel ja töö jälgimisel asjakohaseid kaardirakendusi, andmebaase ja digivahendeid • tuvastab ja märgistab looduses raielangil piirid, kokkuveoteed ja muu vajaliku, kasutades kokku lepitud märgistust • raiub sisse kokkuveoteed, arvestades metsandusvaldkonna õigusaktides kehtestatud nõudeid • valib metsakasvatustlikest eesmärgist lähtudes kasvama jäävad puud, arvestades õigusaktides esitatud nõudeid • valib sobiva langetusviisi, -suuna ja ümarsortimentide ning raidmete paigutuse raielangil, arvestades raielangil looduslikku eripära ja ilmastikutingimusi • langetab puud vastavalt tööülesandele, töötades harvesteriga ohutult ja ergonoomiliselt, arvestades looduslike tingimusi ja kahjustamata metsamaterjali sortimenti ning kasvama jäävaid puid • tagab harvendusraiejärgse puistu rinnaspindala, vastavust õigusaktides esitatud nõuetele • kohandab järkamisfaili, laasib ja järkab langetatud puud optimaalselt, vastavalt etteantud sortimendile ja tootmisülesandes esitatud kvaliteedinõuetele • kontrollib toodetud ümarsortimendi kvaliteedi ja parameetrite vastavust tootmisülesandele, kasutades asjakohaseid töövahendeid ja -võtteid • paigutab erineva kvaliteedi ja parameetriga sortimendid nõuetekohaselt, arvestades raielangil eripära, tagades nii nende kiire ja keskkonnasäästliku kokkuveo • koondab ja paigutab raidmed tootmisülesandes ettenähtud nõuete kohaselt, kasutades asjakohaseid töövõtteid • võtab tööülesandest lähtudes vastu, loob ja edastab elektroonilisi andmeid, kasutades asjakohast rakendustarkvara ja erinevaid digitehnoloogilisi vahendeid • koondab tootmisülesandest lähtudes puidu sortimendi ja väljastab laoandmete saamiseks toodangu raporti, kasutades harvesteri arvutit või teisi sobivaid infotehnoloogilisi vahendeid • jälgib igapäevaselt töö käigus harvesteri korrasolekut ja hooldusvälpasid, lähtudes masina hooldusvajadusest • reageerib asjakohaselt masina hoiatus- ja ohusignaalidele ning kõrvaldab rikked oma pädevuse piires • jälgib lõikepea tehnilist seisukorda ning hooldab harvesteri lõikepead ja selle saemehhanismi tarvikuid, lähtudes tootja kasutusjuhendist ning kasutades asjakohaseid töövahendeid ja -võtteid • kontrollib regulaarselt harvesteri mõteseadmete töökorrast olekut
---	---

	<ul style="list-style-type: none"> • viib läbi harvesteri kontrollmõõtmise ja vajadusel kalibreerib harvesteri mõõteseadme, tagades selle mõõtmistäpsuse ja tõrgeteta töö • hooldab harvesteri ja selle lõikepead vastavalt hooldusgraafikule ja kasutusjuhendile, tagades masina tõrgeteta töö • kasutab harvesteri hooldusteks ja remonttöödeks vajalikke määrdeained, kulutarvikud, varuosi ja tööriistu heaperemehelikult ja säästlikult • kasutab harvesteri eelsoojendussüsteemi vastavalt ilmastikuoludele • kasutab harvesteriga töötamisel loodust säästvaid ja ergonoomilisi töövõtteid ning asjakohaseid isikukaitsevahendeid • võtab kasutusele sobivad abinõud, et vältida metsa-, pinnase- ja keskkonnakahjustuse tekkimist ning teisi tööga kaasnedavaid riske oma tööloiguses • lähtub oma tegevuses töötervishoiu-, töö- ja keskkonnaohutusnõuetest • kasutab infotehnoloogilisi vahendeid harvesteri töö- ja hoolduse planeerimisel, tegemisel ja tulemuste talletamisel • analüüsib oma tegevust hooldus- ja uuendusraiate tegemisel ning masina hooldamisel, hinnates arendamist vajavaid aspekte • väljendub suuliselt ja kirjalikult selgelt ning kontekstikohaselt, kasutades erialast terminoloogiat 	
5.	Praktika	32 EKAP
<p>Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane kinnistab õppekeskkonnas omandatud kompetentse reaalses töökeskkonnas, tehes iseseisvalt erinevat liiki raieid, arvestades õigusaktides sätestatud ning järgides töö- ja keskkonnaohutusnõudeid</p>		
<p>Õpiväljundid Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kavandab ja korraldab tööprotsessi harvesteriga raietööde tegemiseks metsamaal, arvestades tööülesandes ja õigusaktides esitatud nõudeid 2) teeb harvesteriga tööülesandest lähtuvalt erinevat liiki raieid, erineva vanuse ja koosseisuga puistudes, tagades tööandjale optimaalse majandusliku tulemi 	<p>Hindamiskriteeriumid Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • planeerib ja korraldab oma töö raielangil, lähtudes tootmisülesandest, materjalide kvaliteedinõuetest, tehnoloogilisest kaardist ja muudest regulatsioonidest • veendub kaardi või elektroonilisi abivahendeid kasutades raielangi õigsuses • seadistab masina, koostab või kohandab järkamisfaili, lähtudes tootmisülesandest ja masina kasutusjuhendist • valib metsakasvatuse eesmärgist lähtudes (puude kasvutingimuste parandamine, tulevikupuistu koosseisu kujundamine, optimaalse puude vahekauguse tagamine, säilik- ja seemnepuude valik ja ökotoni kujundamine jm), kasvama jäävad puud. • teeb harvesteriga tööülesandest lähtuvalt erinevat liiki raieid, erineva vanuse ja koosseisuga puistudes, arvestades raielangi loodusliku eripära- ja ilmastikutingimustega ning järgides töö- ja keskkonnaohutusnõudeid 	

<p>3) dokumenteerib oma tegevuse vastavalt etteantud nõuetele, kasutades teabe loomiseks ja edastamiseks asjakohaseid digitehnoloogilisi vahendeid ning erialast rakendustarkvara</p> <p>4) suhtleb koostööpartneritega vastastikust lugupidamist ülesnäitaval viisil, esitades asjakohase teabe selgelt ja kontekstikohaselt</p> <p>5) töötab vastutustundlikult, järgides töötamisel töötervishoiu-, tööohutuse- ja keskkonnaohutusnõudeid</p>	<ul style="list-style-type: none"> • toodab puidu sortimente vastavalt tootmisülesandes toodud kvaliteedinõuetele, tagades tööandjale optimaalse majandusliku tulemi, arvestades metsandusvaldkonna õigusaktides esitatud nõudeid • arvestab tööle eelnenud- ja järgnevate töölõikudega ning puidu sortimentidele ja kokkuveoteedele esitatud nõuetega • hindab tööülesandest lähtudes puidu sortimenti ja kontrollib raie kvaliteeti • arvestab töö planeerimisel ja läbiviimisel oma tegevuse mõju metsa eluringile • koondab tootmisülesandest lähtudes puidu sortimendi ja väljastab laoandmete saamiseks toodangu raporti, kasutades harvesteri arvutit või teisi sobivaid infotehnoloogilisi vahendeid • suhtleb lugupidavalt vajadusel ka võõrkeeles tööandja ja koostööpartneritega, esitades asjakohase teabe selgelt ja kontekstikohaselt, kasutades erialast terminoloogiat • vahetab tööga seotud infot, kasutades harvesteri arvutit või teisi sobivaid infotehnoloogilisi vahendeid ja erialast terminoloogiat • analüüsib oma tegevust tööülesannete täitmisel ning kasutab enesehindamise tulemusi käitumise muutmiseks • teeb koostööd kokkuvedajaga, esitades asjakohase teabe selgelt ja kontekstikohaselt • jälgib igapäevaselt masina korrasolekut ning hooldab harvesteri ja selle lõikepead vastavalt hooldusgraafikule ja kasutusjuhendile, tagades masina tõrgeteta töö • analüüsib oma töö tulemust ja leiab võimalusi oma töö parendamiseks • järgib tööpiirkonna ettevalmistamisel, töö ajal ja selle lõpetamisel töötervishoiu-, tööohutuse- ja keskkonnaohutusnõudeid vältimaks tööõnnetusi • rakendab ergonoomilisi- ja ohutuid töövõtteid ning kasutab asjakohaseid isikukaitsevahendeid • kasutab materjale ja tööriistu heaperemehelikult ja säästlikult • käitleb jäätmeid vastavalt kehtestatud korrale, tagades enda ja looduskeskkonna turvalisuse • kasutab oma tööaega efektiivselt, töötab eesmärgipäraselt ja organiseeritult, peab kinni tähtaegadest ja tööülesandes antud kvaliteedinõuetest • tööülesannete täitmisel on hoolikas ja vastutab oma tööloigu piires tööülesannete õigeaegse ja kvaliteedinõuetekohase täitmise eest 	
6.	Karjääri planeerimine ja ettevõtluse alused	6 EKAP
<p>Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb toime oma karjääri planeerimisega kaasaegses majandus-, ettevõtlus- ja töökeskkonnas, lähtudes elukestva õppe põhimõtetest</p>		
<p>Õpiväljundid Õpilane:</p>	<p>Hindamiskriteeriumid Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • analüüsib juhendamisel enda isiksust ning kirjeldab enda tugevusi ja nõrkusi 	

<p>1) mõistab oma vastutust teadlike otsuste langetamisel elukestvas karjääriplaneerimise protsessis</p> <p>2) mõistab majanduse olemust ja majanduskeskkonna toimimist</p> <p>3) mõtestab oma rolli ettevõtluskeskkonnas</p> <p>4) mõistab oma õigusi ja kohustusi töökeskkonnas toimimisel</p> <p>5) käitub vastastikust suhtlemist toetaval viisil</p>	<ul style="list-style-type: none"> • seostab kutse-, eriala- ja ametialase ettevalmistuse nõudeid tööturul rakendamise võimalustega • leiab iseseisvalt informatsiooni, sh elektroonilistest allikatest tööturu-, erialade- ja õppimisvõimaluste kohta • leiab iseseisvalt informatsiooni, sh elektroonilistest allikatest praktika- ja töökohtade kohta • koostab juhendi alusel elektroonilisi kandideerimisdokumente: CV, motivatsioonikiri, sooviavaldus, lähtudes dokumentide vormistamise heast tavast • valmistab juhendi alusel ette ja osaleb näidistööintervjuul • koostab juhendamisel endale, sh elektrooniliselt lühi- ja pikaajalise karjääriplaani • kirjeldab juhendi alusel oma majanduslikke vajadusi, lähtudes ressursside piiratusest • selgitab juhendi alusel nõudluse ja pakkumise ning turutasakaalu kaudu turumajanduse olemust • koostab elektrooniliselt juhendi alusel enda leibkonna ühe kuu eelarve • loetleb iseseisvalt Eestis kehtivaid otseseid- ja kaudseid makse • täidab juhendamisel etteantud andmete alusel elektroonilise näidistuludeklaratsiooni • leiab iseseisvalt informatsiooni, sh elektrooniliselt, finantsasutuste poolt pakutavate põhiliste teenuste ja nendega kaasnevate võimaluste ning kohustuste kohta • kasutab majanduskeskkonnas orienteerumiseks juhendi alusel riiklikku infosüsteemi e-riik • kirjeldab meeskonnatööna ettevõtluskeskkonda Eestis, lähtudes õpitavast valdkonnast • võrdleb iseseisvalt lähtuvalt ettevõtluskeskkonnast oma võimalusi tööturule sisenemisel palgatöötajana ja ettevõtjana • kirjeldab meeskonnatööna vastutustundliku ettevõtluse põhimõtteid • tutvustab meeskonnatööna ühe ettevõtte majandustegevust ja seda mõjutavat ettevõtluskeskkonda • kirjeldab meeskonnatööna juhendi alusel kultuuridevaheliste erinevuste mõju, ettevõtte majandustegevusele • kirjeldab ja analüüsib ettevõtte äriideed õpitava valdkonna näitel ja koostab elektrooniliselt meeskonnatööna juhendi alusel lihtsustatud äriplaani • loetleb ja selgitab iseseisvalt töötervishoiu- ja tööohutuse põhilisi suundumusi, lähtudes riiklikust strateegiast • loetleb ja selgitab iseseisvalt tööandja ja töötajate põhilisi õigusi ning kohustusi ohutu töökeskkonna tagamisel ning kirjeldab riskianalüüsi olemust • tunneb ära ja kirjeldab meeskonnatööna töökeskkonna üldisi füüsilisi-, keemilisi-, bioloogilisi-, psühhosotsiaalseid- ja füsioloogilisi ohutegureid ning meetmeid nende vähendamiseks • tunneb ära tööõnnetuse, loetleb meeskonnatööst lähtuvalt seadustes sätestatud töötaja õigusi ja kohustusi, seoses tööõnnetusega • kirjeldab meeskonnatööna tulekahju ennetamise võimalusi ja kirjeldab iseseisvalt enda tegevust tulekahju puhkemisel töökeskkonnas • leiab iseseisvalt töötervishoiu- ja tööohutuse alast informatsiooni, erinevatest allikatest juhtumi näitel • leiab iseseisvalt juhendi alusel töölepinguseadusest tulenevat informatsiooni, seoses töölepingu,
---	---

	<p>tööajakorralduse ja puhkusega</p> <ul style="list-style-type: none"> • võrdleb iseseisvalt töölepingu, töövõtulepingu ja käsunduslepingu põhilisi erinevusi • loetleb ja kirjeldab lühidalt töötaja õigusi, kohustusi ja vastutust sisaldavaid organisatsioonisiseseid dokumente • arvestab juhendi abil iseseisvalt ajatöö, tükitöö ja majandustulemustelt makstava tasu ning ajutise töövõimetuse hüvitise • kirjeldab meeskonnatööna asjaajamise ja dokumendihalduse tähtsust organisatsioonis • koostab ja vormistab iseseisvalt juhendi alusel elektroonilise algatus- ja vastuskirja ning e-kirja, sh allkirjastab digitaalselt • kirjeldab iseseisvalt dokumentide säilitamise vajadust organisatsioonis ning seostab seda isiklike dokumentide säilitamisega • kasutab situatsioonile sobivat verbaalset- ja mitteverbaalset suhtlemist • kasutab erinevaid suhtlemisvahendeid, sh järgib telefoni- ja internetisuhtluse head tava • selgitab ja järgib suhtlemissituatsioonides üldtunnustatud käitumistavasid • kasutab tulemusliku meeskonnatöö põhimõtteid • kirjeldab juhendi alusel meeskonnatööna kultuurilisi erinevusi suhtlemisel • loetleb ja kirjeldab meeskonnatööna kliendikeskse teeninduse põhimõtteid • lahendab juhendi alusel erinevaid teenindussituatioone
--	---